

نگاهی به اخبار انتخاباتی جام‌جم در ۲۰ سال گذشته

انتخابات و اتفاقات

۲۵ اردیبهشت ۸۰

دوم خردادِی‌ها همچنان از ورود برخی اعضای دولت و برخی چهره‌های اصلاح‌طلب به عرصه انتخابات ناراضی بودند و این ناراضی‌ را هم بارها اعلام کرده‌بودند. در اقدام دیگری حتی گام رافتران گذاشته و بنابر برخی شنیده‌ها رایزنی‌هایی را برای رد صلاحیت اصغرزاده شروع کرده‌بودند. این اخبار حاکی یود برخی دستگاه‌های مرتبط با دولت تحت فشار قرار گرفته‌بودند تا اطلاعاتی در اختیار شورای نگهبان قرار دهند تا براساس آن رد صلاحیت اصغرزاده حتمی شود. منابع مطلع همچنین اظهار نظر می‌کردند چنین اقدامی برای سیدمصطفی هاشمی طباطبائی نیز در حال انجام بود. خبر بعدی این بود که شورای نگهبان هم در ادامه رسیدگی به صلاحیت داوطلبان ثبت‌نام‌کننده در هشتمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری اعلام کرد: از میان نامزدها ۲۰ نفر از میان ۴۶نفر که در مرحله اول گزینش شده‌بودند مجدداً گزینش شدند.

۲۵ اردیبهشت ۸۴

با اتمام ثبت‌نام برای انتخابات ریاست‌جمهوری و بر اساس شواهد پیش‌بینی‌ها این بود که انتخابات چهارقطبی می‌شود.

در جناح دوم خرداد دو گرایش جدی وجود کرد: حزب مشارکت و گروه‌های همسو مانند مجاهدین انقلاب و روحانیون مبارز در مقابل آن. به این ترتیب مصطفی معین و کروبی چهره‌های مطرح دو گرایش جدی در دوم خردادِی‌ها محسوب می‌شدند. براین اساس اصغرزاده که حتی حزب همبستگی به طور صریح از او حمایت نکرده بود و کواکبیان از حزب مردم‌سالاری عملا شانسى در این‌گروه‌ند نداشتند. مهرعلیزاده‌واعلمی نیز به عنوان نامزدهای متفرد در صف‌بندی دوم خردادِی‌ها از جایگاه ممتازی برخوردار نبودند.

در میان اصولگرایان با وجود تعدد نامزدها عملا کفه به سمت لاریجانی و قالیباف سنگینی می‌کرد اما همه شواهد تا آن موقع نشان می‌داد گروه‌های مطرح در میان اصولگرایان حمایتی صریح و علنی از قالیباف به عمل نیاورده‌بودند و حمایت‌های صریح بیشتر متوجه علی‌لاریجانی بود. اما در عین حال قطب‌بندی دیگری هم در میان اصولگرایان حول محور نامزدهایی مثل محسن رضایی و احمدی‌نژاد بود.

جداى از قطب‌های سه‌گانه، شاهد بروز قطب چهارمی هم بودیم که حول محور هاشمی رفسنجانی می‌چرخید.

۲۵ اردیبهشت ۹۲

برخی اعضای کابینه دهم با بیان این که حمایت محمود احمدی‌نژاد از نامزدی اسفندیار رحیم‌مشایی موضع شخصی وی بوده‌است تأکید کردند این حمایت، ارتباطی با دولت ندارد. آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی در دومین بیانیه انتخاباتی خود با بیان این که نباید هدف، هر وسیله‌ای را توجیه‌کند، به هواداران خود در سراسر کشور که قصد راه‌اندازی ستادهای تبلیغاتی خودجوش دارند، بر ضرورت کامل سلامت هزینه‌های انتخاباتی خود تأکید کرد.

منوچهر منگی با تأکید بر لزوم اجماع فوری اصولگرایان در برابر هاشمی رفسنجانی گفت: اجماع نکردن اصولگرایان به معنی واگذار کردن انتخابات است.

۲۵ اردیبهشت ۹۶

رئیس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این سوال که عده‌ای می‌گویند آقای لاریجانی از نامزد خاصی حمایت می‌کند آیا تأیید می‌کنید، گفت: ما ناظر حسن اجرای قانون هستیم و من از هیچ نامزدی در انتخابات حمایت نمی‌کنم.

ثبت نام ۳۰۴ نفر تا پایان روز چهارم

سخنگوی ستاد انتخابات کشور درباره آمار چهارمین روز ثبت‌نام از داوطلبان ریاست‌جمهوری گفت:در مجموع این چهار روز ۳۰۴ نفر به ستاد انتخابات وزارت کشور برای ثبت‌نام مراجعه کرده‌اند.

به گزارش فارس، سیداسماعیل موسوی سخنگوی ستاد انتخابات کشور دیروز در گفت‌وگوی تلویزیونی درباره تعداد داوطلبان ثبت‌نام شده در انتخابات ریاست جمهوری اظهار کرد: در مجموع ۴ روز ثبت‌نام از داوطلبان انتخابات ریاست جمهوری ۳۰۴ نفر ثبت‌نام کرده‌اند. سخنگوی ستاد انتخابات کشور تصریح کرد: شنبه آخرین روز از روند ثبت‌نام از داوطلبان انتخابات ریاست جمهوری است و همکارانم در ستاد انتخابات کشور از ساعت ۸ تا ۱۸ آماده ثبت‌نام از این داوطلبان هستند و به طور قطع تمدیدی برای ثبت‌نام نخواهیم داشت.

امسال جشنواره ثبت‌نام نداشتیم

سخنگوی شورای نگهبان با بیان این‌که صلاحیت داوطلبان در چارچوب مصوبه جدید شورای نگهبان بررسی می‌شود، گفت: خوشبختانه ثبت‌نام در انتخابات ریاست‌جمهوری روندی متعادل پیدا کرده‌و از تعبیری که در گذشته داشتیم جشنواره ثبت‌نام مقداری به جلو رفته و مشکلات گذشته را نداریم.عباسعلی کدخدایی در

ثبت‌نام نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری به روز پنجم رسید

وکاندیداهای اصلی انتخابات امروز مشخص می‌شوند

شنبه داغ

ثبت‌نام از داوطلبان انتخابات ریاست جمهوری به ایستگاه آخر رسید. امروز آخرین روز است و به‌رغم ثبت‌نام برخی از چهره‌های سیاسی و نظامی به نظر می‌رسد داوطلبان اصلی جریان‌های مختلف، امروز را برای ثبت‌نام انتخاب کرده‌اند. باتوجه به گذشت چهارروز از ثبت‌نام نامزدهای انتخاباتی، به نظر می‌رسد که چهره‌های شاخص انتخابات که گمان قطب‌بندی سیاسی در صورت اعلام حضور آنان به صورت رسمی می‌رود، آخرین روز نام‌نویسی را برای ثبت‌نام انتخاب کرده‌اند. در میان چهره‌های شاخص برابر با قرائن و شواهد، ثبت‌نام سیدابراهیم رئیسی و علی‌لاریجانی قطعی به نظر می‌رسد. با وجود تردیدها و تکذیب‌هایی که در مورد ثبت‌نام هردو نامزد احتمالی مطرح می‌شد، اما در نهایت اخبار رسیده حاکی از تصمیم این دو برای ثبت‌نام در انتخابات است. بدون شک نام‌نویسی هرکدام از این دو نامزد احتمالی، صف‌آرایی میان جریان‌ها و گروه‌های سیاسی را به منظور رقابت در انتخابات ۱۴۰۰ دستخوش تغییر و تحول می‌کند.

قالیباف، جهانگیری، صالحی و جلیلی از دیگر چهره‌هایی هستند که تا زمان انتشار این گزارش خبری از قطعیت ثبت‌نام آنها در دسترس نیست. قالیباف تاکنون پیرامون این موضوع اظهارنظری نکرده و جهانگیری هم بجز حضور رسانه‌ای در کلاب‌هاوس تکاپویی برای حضور در انتخابات از خود نشان نداده است. صالحی و جلیلی نیز وضعیت مشابهی دارند و مشخص

نیست‌آیا در آخرین روز ثبت‌نام بر تردیدهای خود برای نام‌نویسی فائق می‌آیند یا این‌که از حضور در انتخابات انصراف می‌دهند.

چه کسانی ثبت‌نام کردند؟

طی روزهای اخیر نام‌نویسی علی‌لاریجانی به عنوان پرسیافته‌ترین رئیس مجلس در فضای سیاسی شنیده می‌شود. با این وصف اخبار ضد و نقیضی درباره تصمیم‌گیری نهایی او نیز منتشر شده. برخی از نزدیکان وی از تصمیم لاریجانی برای ثبت‌نام او در انتخابات سیزدهم می‌گویند و برخی دیگر با قاطعیت معتقدند که او تمایلی برای شرکت در انتخابات ندارد. اما هرچه هست، این مساله قطعی به نظر می‌رسد که گرچه لاریجانی شاید تردیدهایی برای ثبت‌نام داشته باشد، اما قضا سازی‌های سیاسی و همچنین اصرار و ابرام برخی از نزدیکانش ممکن است در نهایت باعث پایان تردیدهای او برای حضور در عرصه انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ باشد.

فتح غلامی
سیاسی

اصولگرایی که به‌بودای اعتدال رسید

دراواخ رقابت مجلس دهم بود که بابرگزاری یک نشست مطبوعاتی، لاریجانی اعلام کرده از این پس به جای این‌که در متن تحولات سیاسی باشد، ترجیح می‌دهد که گوشه‌ای بنشیند و صرفاً نظاره‌گر کنش‌های رقبای خود بوده و بیشتر اوقات خود را صرف مباحث دانشگاهی کند. تلاش‌ها و حضور لاریجانی در عرصه حاکمیت افت و خیزهای فراوانی داشت. در مقععی او

پاسخ به پرسشی درباره برخی شایعات مبنی بر این‌که تعداد نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری از شورای نگهبان به صدا و سیما اعلام شده‌است، افزود: طرح این موضوع بیشتر به شوخی شبیه و مانند این است که بگوئیم این‌که وزارت کشور می‌داند چند نفر در انتخابات ثبت‌نام می‌کنند. وی در پاسخ به پرسشی درباره

اصلاح‌طلب، محمود احمدی‌نژاد پس از نام‌نویسی در سالن ۶۰۰ نفری وزارت کشور در جمع خبرنگاران حاضر شد و در مدت ۱۵ دقیقه‌ای که به وی اختصاص داده شد، بیانیه کاندیداتوری خود را خواند و بدون پاسخ به پرسش‌های خبرنگاران؛ مدعی شد که عده‌ای به فکر مهندسی انتخابات هستند. پیش از حضور رئیس‌جمهوری سابق در تالار وزارت کشور شماری از طرفداران وی مقابل تالار بزرگ وزارت کشور تجمع کرده‌بودند که از سوی نیروی انتظامی مستقر به آرامی متفرق شدند. البته به‌جز احمدی‌نژاد چند وزیر کابینه وی نیز به ستاد انتخابات رفتند که از جمله می‌توان به صادق خلیلیان وزیر جهاد کشاورزی، محمد عباسی وزیر ورزش، رستم قاسمی وزیر نفت و فرمانده پیشین قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء اشاره کرد. امیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی نایب‌رئیس مجلس، محمد حسن قدیری‌ایبانی، دیپلمات پیشین، حسن سبحانی، اقتصاددان، قدرت‌علی حشمتیان رئیس جبهه‌مستقلین و اعتدالگرایان، خسرو نصیرزاده دبیرکل مجمع‌متخصصین ایران و محمدرضا صباغیان بافقی نماینده مردم مهریز از دیگر افرادی بودند که ثبت‌نام کردند.

کاندیداهای غیرمنتظره روز آخر

طی روزهای اخیر شاهد مطرح شدن نام برخی افراد هستیم که تا قبل از این چندان نام‌آنها برای نامزدی ریاست‌جمهوری مطرح نبود، از جمله این افراد می‌توان به علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی اشاره کرد که طی یکی دو روز گذشته و البته از سوی برخی افراد، نام او برده می‌شود و حتی از وی به عنوان پدیده احتمالی ۱۴۰۰ هم یاد می‌شود. در عین حال صالحی گفته فعلاً تصمیم قطعی برای کاندیداتوری نگرفته‌ام و ترجیحم بر نیامدن هست، ولی طی این ایام تماس‌های متعددی از گروه‌های مختلف گرفته شده و محبت‌های زیادی داشته‌اند؛ لذا من به احترام این درخواست‌ها در حال بررسی موضوع هستم.

از سوی دیگر محمد جواد ظریف که به‌عنوان یکی از گزینه‌های اصلی از سوی جبهه اصلاحات مطرح بود، طی روزهای گذشته با نوشتن متنی به طور رسمی و با جدیت اعلام کرد که نامزد ریاست جمهوری نخواهد شد. وی که در پی افزایش قایل صوتی مصاحبه‌اش مورد

بخشی از جریان اعتدالی و طیفی از اصلاح‌طلبان در گعده‌هایی که پیرامون بررسی گزینه‌های مطرح برای انتخابات ۱۴۰۰ داشتند، به او هم به عنوان یکی از چهره‌ها برای مطرح شدن در عرصه رقابت فکر می‌کردند. اظهارنظرهای عطریانفر، عضو شورای مرکزی کارگزاران سازندگی هم در این زمینه قابل‌تأمل بود. به گفته عطریانفر، اگر اصلاح‌طلبان نتوانند یک نامزد انتخاباتی موجه داشته باشند و شورای نگهبان بر آنها سخت گرفت، باید در این شرایط، «خیال‌الموجودین» را انتخاب کنیم و در چنین فرضی اگر حضور لاریجانی قرین به پیروزی باشد، چه بسا برخی چهره‌های اصلاح‌طلب از وی حمایت کنند. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد در صورتی که علی لاریجانی برای انتخابات نام‌نویسی کند، حداقل بخش‌هایی

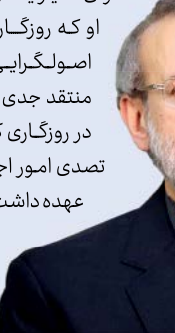
قرائت بیانیه‌های سیاسی توسط داوطلبان نامزدی انتخابات و تأثیر این بیانیه‌ها بر صلاحیت‌ها عنوان کرد؛ خوشبختانه جمهوری اسلامی ایران از این تریبون‌های مجانی زیاد دارد و افراد هم از آنها استفاده می‌کنند. شورای نگهبان نسبت به این افراد هیچ محدودیتی ندارد و موارد خلاف قانون رصد می‌شود. / ایسنا

انتقادات و واکنش‌های بسیاری قرار گرفته بود، رسماً و در دومین روز ثبت‌نام داوطلبان در یک پست اینستاگرامی اعلام کرد همان‌طور که تمام این سال‌ها به کرات گفته کاندیدای انتخابات نیست، بلکه وزیر خارجه است. همچنین طی روزهای گذشته خبری در شبکه‌های اجتماعی مبنی بر اعلام انصراف محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهوری دولت اصلاحات و رئیس فراکسیون امید مجلس دهم، منتشر شد که البته این خبر از سوی رئیس دفتر وی تکذیب شد. رئیس‌دفتر عارف با بیان این‌که متن منتشرشده متنی مشورتی بوده، اعلام کرد که نظر نهایی و قطعی این چهره اصلاح‌طلب برای نامزدی در انتخابات ریاست‌جمهوری امروز اعلام می‌شود. ساعاتی پس از تکذیب خبر انصراف عارف، برخی رسانه‌ها از انصراف مشابهی در جریان اصولگر‌ا خبر داده‌و از اعلام انصراف سعید جلیلی دبیر پیشین شورای عالی امنیت ملی از نامزدی در انتخابات خبر دادند که البته این خبر نیز همانند خبر انصراف عارف از سوی منبع آگاهی در دفتر جلیلی تکذیب و اعلام شد که این خبر نتیجه برداشت‌های ناقص اشخاص است و جلیلی هنوز این موضوع را به صورت رسمی اعلام نکرده است.

حواشی ثبت‌نام

انتخابات ۱۴۰۰ هم مانند هر انتخابات دیگری بر از اتفاقات حاشیه‌ای است و بر همین اساس طی روزهای ثبت‌نام چهره‌های غیرمعروف هم از قافله ثبت‌نام‌ها عقب نمانده و خود را به وزارت کشور رساندند تا شانس خود را در کارزار انتخابات ۱۴۰۰ امتحان کنند. در همین زمینه، پوشش متفاوت یکی از داوطلبان حاضر و شباهت آن به لباس شخصیت «حاجی فیروز» سبب جلب توجه خبرنگاران شد و این شهروند هدف از حضور و ثبت‌نام خود در انتخابات را افزایش سرانه شادی و نشاط در کشور اعلام کرد. شهروند ۷۰ ساله دیگری که به وزارت کشور آمده‌بود، اعلام کرد در صورت رئیس‌جمهور شدن کاری خواهد کرد که کسی جرأت فکر کردن به کار خلاف را نداشته باشد. شهروند دیگری با این خواسته عجیب که می‌خواهم ریاست جمهور بروم، طبیعت بیاید. مدعی شد تا ۲۰ سال دیگر منابع و زمین و دریای خزر تمام می‌شود.

از جریان اصلاح‌طلب و اعتدالگرا نسبت به حمایت از او اقدام کنند. در چنین اوضاعی حضور علی لاریجانی حتما با واکنش‌هایی همراه خواهد بود و البته زمینه‌را برای برخی مخالفت‌ها و همراهی‌ها در فضای سیاسی فراهم می‌آورد. بدون تردید لاریجانی با توجه به حضور مداوم در عرصه سیاسی، در طول چهار دهه از استقرار جمهوری اسلامی با چالش‌هایی نیز همراه خواهد بود. ناگفته نماند که وی البته از ویژگی‌هایی نیز به لحاظ شخصیتی برخورد است که می‌توان از آنها به عنوان امتیاز یاد کرد. او که روزگاری در منتهی‌الیه اصولگرایی قرار داشت و منتقد جدی اصلاح‌طلبی بود، در روزگاری که حسن روحانی تصدی امور اجرایی کشور را به عهده داشت، کم‌کم پایش به وادی اعتدالگرایی هم باز شد.

پایگاه دانشگاهی و علمی: در میان چهره‌های

سیاسی، لاریجانی جزو کسانی است که همچنان ارتباط خود را با محیط‌های دانشگاهی و تدریس در کلاس‌های درس حفظ کرده‌است و در این عرصه هم البته اهل تحقیق و پژوهش است.

سوابق اجرایی متعدد: در مقایسه با بسیاری از

نامزدهای انتخاباتی، لاریجانی از پیشینه و سوابق اجرایی، تقنینی، امنیتی و رسانه‌ای بالایی برخوردار است. او در ابتدای پیروزی انقلاب جزو عناصر اصلی سیاستگذاری در صدا و سیما بود و با شکل‌گیری سپاه پاسداران به این مجموعه مردم نهاد پیوست و همچنین در دوران ریاست جمهوری هاشمی‌رفسنجانی، مسؤولیت وزارت کشور به او واگذار شد. دو دوره هم رئیس صدا و سیما بود.

مدتی هم در سمت دبیر شورای عالی امنیت ملی به ایفا نقش پرداخت و مسؤول مذاکرات هسته‌ای در بالاترین سطوح بود. همچنین او رکورددار ریاست مجلس است.

اهل نطق و سخنوری: این گمانه که وی در صورت نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری، در مرحله مناظرات میان کاندیداه‌ا بتواند از جذابیت بالایی برای

گروهی مورد پرسش قرار می‌گیرند، تلاش می‌کند با بیان برخی جملات مبهم و پاسخ‌های چندوجهی از اظهارنظر صریح در این زمینه خودداری کند.

ظرفیت تخریب بالا: صرف‌نظر از برخی انتقاداتی که نسبت

به موضعگیری‌های سیاسی و مدیریتی لاریجانی طی این سال‌ها وجود دارد، روابط فامیلی و خانوادگی او باعث شده که برخی از جریان‌های سیاسی به‌ویژه طیفی که هوادار محمود احمدی‌نژاد هستند و از پتانسیل و ظرفیت رسانه‌ای برخوردارند، در صورت نامزدی لاریجانی سیل انتقادات را متوجه او کنند.

آرای پایین لاریجانی در انتخابات گذشته: علی لاریجانی در انتخابات ریاست جمهوری ۸۴ نامزد مورد حمایت جریان اصولگرایی بود، اما به‌رغم همه امیدهایی که نسبت به اقبال عمومی نسبت به رای‌آوری او وجود داشت، آرای پایینی کسب کرد.

از سویی دیگر در انتخابات مجلس دهم او با این‌که سابقه چندباره نامزدی در حوزه انتخابیه قم را داشت، اما نتوانست لب مرزی مجوز ورود به مجلس دهم را کسب کند. با توجه به این پیشینه، به‌ویژه میزان اقبال مردمی به او در آخرین انتخابات، این گمانه است که وی در صورت حضور در انتخابات ریاست جمهوری نتواند از جذابیت بالایی برای رای‌آوری برخوردار باشد.

طبیعتاً لاریجانی در مسیر کاندیداتوری خود با چالش‌هایی نیز مواجه خواهد بود.

ذهنیت عامه در مورد نقش لاریجانی درباره ادامه وضع موجود: به طور کلی در شرایطی که

دولت دوازدهم در برآورده کردن شعارهای خود و همچنین حفظ مقبولیت عمومی با ناکامی‌های بسیاری مواجه شده است، می‌توان پیش‌بینی کرد عامه مردم سه قطب روحانی، جهانگیری و لاریجانی را باعث وضع موجود بدانند. طبعاً بسیاری از کسانی که تحولات سیاسی را از طریق رسانه‌ها پیگیری می‌کردند و نقش لاریجانی را در به ثمر رسیدن توافق برجام پررنگ می‌دانند، بخشی از وضعیت ناپه‌سامان فعلی را متوجه او بدانند و از این رو محتمل به نظر می‌رسد که با توجه به کاهش مقبولیت دولت دوازدهم، همچنان بر این باور باشند که حضور لاریجانی در عرصه انتخابات، ادامه وضعیت گذشته است.

نداشتن پایگاه اجتماعی انحصاری: به نسبت برخی از

نامزدهای مطرح در این انتخابات، لاریجانی از یک پایگاه اجتماعی و سیاسی انحصاری برخوردار نیست و مشخص نیست آیا او جزو جریان اصولگراست یا اصلاح‌طلب. حتی نمی‌توان لاریجانی را متعلق به جریان مستقل دانست. او هم البته تلاشی هم برای این مرزبندی‌ها انجام نمی‌دهد و به طور معمول در مواقعی که وابستگی‌های سیاسی و

خود نشان دهد، چنان بی‌راه نمی‌نماید.

او در طول دوران مسؤولیت‌های مختلف و همچنین سابقه طولانی در مدیریت ادوار مختلف نشان داد که چندان درگیر مباحث احساسی نمی‌شود و براساس رویه‌ای که دارد، حداقل تلاش می‌کند سخنانش ارثه‌ای از منطق داشته باشد.

مورد اعتماد نظام: در طول این سال‌ها لاریجانی

توانست اعتماد بخش‌های مهمی از مسؤولان بالادستی نظام را کسب کند. این رابطه و تعامل حساب شده، حتی در مقطع یک سال اخیر که به نوعی می‌توان آن را انزوانشینی لاریجانی به حساب آورد. باز هم زمینه سپردن برخی مسؤولیت‌های مهم را برایش فراهم آورد. سپردن پرونده مربوط به سند راهبردی میان ایران و چین حاکی از این اعتماد است.

حمایت بخشی از بزرگان حوزه: سابقه خانوادگی

لاریجانی و انتساب او به بیت مرجعیت یکی از امتیازات وی محسوب می‌شود. او طی این سال‌ها و به‌ویژه زمانی که نمایندگی مردم قم را به عهده داشت، رابطه خوبی را با برخی از علما و مراجع حوزه‌های دینی

برقرار کرد.